

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо визначення та встановлення прожиткового мінімуму не нижче фактичного розміру прожиткового мінімуму» (реєстр. № 3029a-1 від 14.09.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачено:

розмір прожиткового мінімуму не може бути встановлений на рівні нижчому, ніж прогнозований фактичний розмір прожиткового мінімуму, визначеному відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум»;

у разі перевищення розміру фактичного прожиткового мінімуму протягом двох місяців від затвердженого розміру прожиткового мінімуму Кабінет Міністрів України протягом 15 днів ініціює перед Верховною Радою України внесення змін до Державного бюджету України на відповідний рік щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму з урахуванням прогнозного рівня інфляції до кінця бюджетного року з метою забезпечення його коригування залежно від зростання цін.

Окрім того, у законопроекті пропонується визначити, що Кабінет Міністрів України має забезпечити встановлення у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто належить до основних соціальних і демографічних груп населення на рівні не нижчому, ніж прогнозований фактичний розмір прожиткового мінімуму, визначений відповідно Закону України «Про прожитковий мінімум», та подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо збільшення доходів та видатків у зв'язку з прийняттям цього Закону.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

У порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не подано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та реальних пропозицій про зміни до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800

Підписувач Ермоличев Роман Володимирович

Дійсний з 01.07.2019 0:00:00 по 01.07.2021 0:00:00

Міністерство фінансів України

09020-02-3/29021 від 21.09.2020

За прогностичними розрахунками Мінсоцполітики, в разі застосування прогностичного фактичного розміру прожиткового мінімуму необхідно вишукати тільки на підвищення розмірів державних соціальних допомог та пенсій у 2021 році 299,5 млрд гривень.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізацію законопроекту у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Зазначений законопроект не може бути підтриманий із таких причин:

1. Запропонований порядок визначення розмірів прожиткового мінімуму, зокрема, у проекті закону про Державний бюджет України на 2021 рік не відповідає вимогам щодо порядку та термінів складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік, визначеним у главі 6 Бюджетного кодексу України.

З метою забезпечення належного соціального захисту кожного громадянина України у 2021 році прожитковий мінімум підвищуватиметься темпами, що на 2 відсоткових пункти перевищують показник прогностичного індексу споживчих цін на наступний рік, і зросте на 9,3 відсотка (грудень до грудня попереднього року).

Зростання розмірів прожиткового мінімуму відбуватиметься з 1 липня та 1 грудня відповідного року.

Відповідно до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (реєстр. № 4000 від 14.09.2020) прожитковий мінімум становитиме у 2021 році на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2021 року – 2 189 гривень, з 1 липня – 2 294 гривні, з 1 грудня – 2 393 гривні, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2021 року – 1 921 гривню, з 1 липня – 2 013 гривень, з 1 грудня – 2 100 гривень;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2021 року – 2 395 гривень, з 1 липня – 2 510 гривень, з 1 грудня – 2 618 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2021 року – 2 270 гривень, з 1 липня – 2 379 гривень, з 1 грудня – 2 481 гривню;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2021 року – 1 769 гривень, з 1 липня – 1 854 гривні, з 1 грудня – 1 934 гривні.

Розміри прожиткового мінімуму у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» визначені відповідно до вимог чинного бюджетного законодавства з урахуванням реальних фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів, бюджету Пенсійного фонду та інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування стосовно забезпечення своєчасного й у повному обсязі фінансування прийнятих рішень щодо соціального захисту населення.

2. Проект Закону України не відповідає положенням статті 52 Бюджетного кодексу України, якою визначено вичерпний перелік підстав для внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися у разі відхилення оцінки основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України від прогнозу, врахованого під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. Водночас Кабінет Міністрів України проводить щоквартальну оцінку відповідності основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України показникам, врахованим під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. Статтею 16 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» визначено, що прогнози економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди схвалюються Кабінетом Міністрів України. Тобто зміни до Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік можуть вноситися після прийняття Урядом рішення щодо внесення змін до відповідної постанови Кабінету Міністрів України щодо схвалення прогнозу економічного і соціального розвитку України.

Зауважуємо, що згідно зі статтею 53 Бюджетного кодексу України зміни до закону про Державний бюджет України вносяться за підсумками трьох кварталів у разі перевищення показників доходів, врахованих у розписі державного бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків. Водночас факт перевиконання дохідної частини Державного бюджету України визнається на підставі офіційних висновків Міністерства фінансів України.

3. Термін набрання цим законопроектом чинності не відповідає вимогам частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або окремі їх положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Мінфін не підтримує зазначений законопроект.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ